Stanovisko Výboru regionů posílení globálního přístupu k migraci: větší koordinace a soudržnost s využitím synergií

(2009/C 211/05)

VÝBOR REGIONŮ

— se domnívá, že místní a regionální orgány se nacházejí na předním místě při vypracovávání, provádění, vyhodnocování a monitorování migrační politiky, a proto by měly být považovány za hlavní partnery při jejím rozvoji;

— zdůrazňuje, že jak členské státy tak instituce Společenství by měly podporovat výraznější partnerství mezi institucemi;

— má za to, že by měla být zaměřena větší pozornost na budování kapacit místních a regionálních orgánů, protože hrají klíčovou úlohu při tvorbě a řízení migrační politiky, zejména pak při napomáhání spolupráci s orgány státní správy třetích zemí, které jsou odpovědné za zaměstnanost a přistěhovalectví. VR zmínil tento přístup ve svých předchozích stanoviscích;

— upozorňuje na to, že do řešení otázek migrace by měly být zapojeny již existující nástroje a institucionální struktury, jako je iniciativa Výboru regionů Evropsko-středomořské shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM), Rada Evropy a další relevantní sítě;

— zdůrazňuje, že je zapotřebí zlepšit integraci migrantů do společnosti cílové země, protože migranti jsou klíčoví jak pro rozvoj země původu, tak cílové země;

— kromě toho klade důraz na to, že je zapotřebí vyvinout společné úsilí k vytvoření lepší správy vnějších hranic, zejména jižních námořních hranic a hranic všech regionů, které čelí masivnímu přílivu migrantů za kritických humanitárních podmínek;

— vyzdvihuje úlohu sítě styčných úředníků pro přistěhovalectví při dosahování cílů stanovených ve sdělení. Současně vyzývá Komisi, aby zaručila, že oprávněné místní a regionální orgány budou moci mít přístup k výměně osvědčených postupů a informacím shromážděných díky této síti a mít z nich prospěch;

— vítá rozšíření globálního přístupu do jiných zemí a regionů, jako jsou Asie, Latinská Amerika a oblast Karibiku, a vyzývá Evropskou komisi, aby podnikla další kroky v tomto směru a zároveň kladla důraz na nutnost definovat podobu dialogu s těmito regiony, a tak připravila půdu i pro užší spolupráci a koordinaci s Afrikou a regiony sousedícími s EU na jihu a jihovýchodě.

Zpravodaj: pan Arnoldas Abramavičius (LT/ELS), starosta okresu Zarasai

Odkaz

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Posílení globálního přístupu k migraci: větší koordinace a soudržnost s využitím synergií

KOM(2008) 611 v konečném znění

I. **POLITICKÁ DOPORUČENÍ**

VÝBOR REGIONŮ

Úloha místních a regionálních orgánů

1. se domnívá, že místní a regionální orgány se nacházejí na předním místě při vypracovávání, provádění, vyhodnocování a monitorování migrační politiky, a proto by měly být považovány za hlavní partnery při jejím rozvoji;

2. připomíná, že místní a regionální orgány mají v této oblasti buď sdílené nebo výhradní pravomoci; proto by je měly členské státy a Evropská komise povinně konzultovat, a měly by tak učinit jak v předlegislativní fázi, tak při konzultačním postupu, do nějž je zapojen Výbor regionů;

3. zdůrazňuje, že jak členské státy tak instituce Společenství by měly podporovat výraznější partnerství mezi institucemi;

4. má za to, že by měla být zaměřena větší pozornost na budování kapacit místních a regionálních orgánů, protože hrají klíčovou úlohu při tvorbě a řízení migrační politiky, zejména pak při napomáhání spolupráci s orgány státní správy třetích zemí, které jsou odpovědné za zaměstnanost a přistěhovalectví. VR zmínil tento přístup ve svých předchozích stanoviscích ([1]);

5. lituje, že není dostatečně oceněna rozhodující úloha, kterou mají místní a regionální orgány v přeshraniční územní spolupráci v oblasti migrace;

6. poukazuje na to, že by se měly podrobněji posoudit iniciativy, jako je například prozkoumání nových vědeckých metodik pro získávání a výměnu informací o migračních trasách a o integračních politikách a jejich důsledcích pro místní a regionální orgány v souvislosti s finanční a administrativní zátěží;

7. požaduje, aby Evropská komise usilovala o lepší vytváření a šíření spolehlivých a aktuálních kvantitativních a kvalitativních informací, jež jsou primárním zdrojem pro přípravu imigračních profilů jednotlivých členských států;

8. vítá myšlenku, že by měla být výslovně zmíněna potřeba zvyšovat lidské a finanční zdroje v oblasti monitorování provádění stávající legislativy, protože to představuje ústřední prvek nutný pro dosažení lepšího právního prostředí;

9. má za to, že záměr Komise podporovat místní organizace pracující s migranty v zemích původu by měl být přímo přizpůsoben místnímu a regionálnímu prostředí, aby se zlepšilo povědomí o příležitostech v domovských zemích. Doporučuje proto zapojit místní a regionální orgány a jejich národní sdružení, zejména z partnerských a dalších třetích zemí, do vytváření a provádění společné migrační politiky;

10. upozorňuje na to, že do řešení otázek migrace by měly být zapojeny již existující nástroje a institucionální struktury, jako je iniciativa Výboru regionů Evropsko-středomořské shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM), Rada Evropy a další relevantní sítě;

11. pokud jde o vymezení migrační politiky, doporučuje přijmout inkluzivní přístup, takže by sdělení Evropské komise mělo výslovně uvést všechny zainteresované subjekty na místní, regionální a celostátní úrovni, jež přispívají ke vzniku politik a zajišťují jejich účinnost při provádění;

12. poukazuje na to, že závěry summitu regionů a měst, který se v roce 2009 konal v Praze, vyzývají k integrovanému a komplexnímu přístupu k migraci a začlenění založenému na snaze místních a regionálních orgánů;

13. zastává názor, že společně utvářená evropská migrační politika nesmí členským státům bránit přijímat velkorysejší vnitrostátní opatření v oblastech, v nichž to považují za odůvodněné;

Kroky směřující k posílení globálního přístupu k migraci

Obecná doporučení

14. domnívá se, že migrační politika EU je ze své podstaty průřezová a mnohovrstevnatá, a proto za ni odpovědnost společně sdílejí Evropská unie, různé úrovně správy v jednotlivých členských státech a třetí země. Měly by jednat společně na základě zásad demokracie, subsidiarity, solidarity a vzájemné důvěry, podle specifických charakteristik jednotlivých regionálních a místních reálií, a dodržovat lidská práva a základní hodnoty, které jsou podstatou EU;

([1]) Stanovisko VR k tématu Společná přistěhovalecká politika pro Evropu, CdR 210/2008 fin.

15. vítá cíl spočívající v podpoře promyšleného globálního přístupu k migraci, jehož významnou součástí je posílení politického dialogu a praktické spolupráce mezi členskými státy EU a třetími zeměmi a regiony, měl by však být zaručen soulad se základními zásadami a provázanými cíli politik EU v oblasti sociální, hospodářské a zahraničního rozvoje;

16. zdůrazňuje, že hlavní směry vymezené v předchozích dokumentech EU ([2]) jsou stále platné, zejména pokud jde o jejich tři součásti (řádné řízení legální migrace, boj proti nedovolenému přistěhovalectví a vztah mezi migrací a rozvojem) a o potřebu jejich vyváženého provádění;

17. jelikož Evropská komise v návrhu sdělení vyzdvihuje pouze evropskou a národní úroveň, upozorňuje na to, že by se měl klást větší důraz na místní a regionální orgány a jejich úlohu při provádění komplexní migrační politiky;

18. vyzývá, aby se větší pozornost věnovala zvlášť citlivým poměrům imigrantek, jimiž se zabývalo stanovisko Výboru regionů v roce 2007 (CdR 296/2007);

19. podporuje závěry Rady Evropské unie z prosince 2008 ([3]), v nichž se připomíná, že je zapotřebí zaručit větší soudržnost financování, aby bylo zajištěno rychlé provádění plánovaných opatření. Doporučuje, aby se využily stávající fondy Společenství s cílem zlepšit spolupráci mezi místními a regionálními orgány EU a jejich protějšky v zemích původu;

Pokud jde o legální ekonomickou migraci a mobilitu

20. souhlasí, že mobilita by měla zůstat jedním z podstatných aspektů legální migrace, a zdůrazňuje, že je třeba, aby ji podporovaly místní a regionální orgány, a to včetně rozšíření pilotních partnerství v oblasti mobility, například s Moldavskem a Kapverdami;

21. vyzývá místní a regionální orgány, aby se plně zapojily do sběru informací o pravidelných migračních tocích, které jsou šířeny prostřednictvím interaktivních portálů, jako je například chystaný přistěhovalecký portál EU, evropský portál pracovní mobility, síť EURES, evropský portál mobility výzkumných pracovníků a Evropská migrační síť, což by přispělo k tomu, že místní a regionální specifika budou odpovídajícím způsobem zohledněna při rozvíjení migračních politik;

22. podporuje návrh Komise na zintenzivnění iniciativ zaměřených na podporu pružnějších a účinnějších řešení pro migranty, pokud jde o trh práce, a to mimo jiné prozkoumáním nových iniciativ týkajících se přenositelnosti práv na důchodové zabezpečení, uznávání zahraniční kvalifikace a sociálního začlenění migrantů;

23. zdůrazňuje, že je zapotřebí zlepšit integraci migrantů do společnosti cílové země, protože migranti jsou klíčoví jak pro rozvoj země původu, tak cílové země;

24. vítá vytvoření sítě středisek pro sledování migrace, jak uvádějí závěry Rady ve složení pro obecné záležitosti ze dne 8. prosince 2008, protože to dále zvyšuje postavení migračních profilů jako klíčového nástroje společné přistěhovalecké politiky EU. Místní a regionální orgány by měly být v této souvislosti přímo zapojeny do práce těchto středisek a působit jako klíčové subjekty při jejich zakládání a provádění jejich činností;

Pokud jde o boj proti nedovolené migraci

25. vítá rozšíření mandátu agentury FRONTEX o podporu třetím zemím při kontrole hranic, jak již bylo uvedeno v předchozím stanovisku VR (CdR 210/2008);

26. podporuje myšlenku předloženou v Evropském paktu o přistěhovalectví a azylu, která se týká posouzení možnosti vytvořit evropský systém pohraniční stráže;

27. zdůrazňuje, že ve sdělení Komise by mělo být zmíněno zapojení místních a regionálních orgánů do jednotek rychlého zásahu na hranicích, zejména těch orgánů, jejichž území je nejvíce zasaženo migračními toky;

28. klade důraz na to, že je zapotřebí vyvinout společné úsilí k vytvoření lepší správy vnějších hranic, zejména jižních námořních hranic a hranic všech regionů, které čelí masivnímu přílivu migrantů za kritických humanitárních podmínek;

29. vyzdvihuje úlohu sítě styčných úředníků pro přistěhovalectví při dosahování cílů stanovených ve sdělení. Současně vyzývá Komisi, aby zaručila, že oprávněné místní a regionální orgány budou moci mít přístup k výměně osvědčených postupů a informacím shromážděných díky této síti a mít z nich prospěch;

30. souhlasí s návrhem Komise upřednostnit provádění akčního plánu z Ouagadougou, který se týká boje proti obchodování s lidmi, zejména pak se ženami a dětmi. Zde je velmi důležitá role místních a regionálních sdružení při vytváření strategií a akčních plánů proti obchodování s lidmi;

Pokud jde o migraci a rozvoj

31. podporuje programy dvoustranné spolupráce (twinning) mezi zaměstnavateli z veřejného i soukromého sektoru a institucemi členských států EU a zemí původu s cílem podpořit cirkulační migraci a boj proti „odlivu mozků“. Doporučuje, aby místní a regionální orgány mohly předkládat své cenné zkušenosti a znalosti, aby tak pomáhaly migrantům znovu se začlenit do trhu práce domovské země;

([2]) KOM(2007) 248 v konečném znění; KOM(2007) 780 v konečném znění; KOM(2008) 359 v konečném znění; Rada Evropské unie – Evropský pakt o přistěhovalectví a azylu, 13440/08, ASIM 72, Brusel, 24.9.2008; Limská deklarace, 18.5.2008.

([3]) 2914. zasedání Rady ve složení pro obecné záležitosti, Brusel, 8. prosince 2008.

32. souhlasí s návrhem Komise lépe porozumět rozsahu a dopadu „odlivu mozků“, což je v souladu s konkrétními požadavky předloženými místními a regionálními orgány v předchozím stanovisku VR (CdR 296/2007);

33. zdůrazňuje, že by se mělo vyvinout větší úsilí při zkoumání vztahu mezi změnou klimatu a migrací;

34. zdůrazňuje význam místních a regionálních orgánů při podpoře územního hospodářského rozvoje, budování demokracie a řádné správě věcí veřejných, i jejich zapojení do vypracovávání a provádění programů spolupráce v oblasti migrace;

35. vítá Společnou iniciativu EU a OSN v oblasti migrace a rozvoje (JMDI), která podporuje organizace občanské společnosti a místní orgány, jež chtějí přispět k propojení migrace a rozvoje za účelem co největšího zvýšení kladných synergií mezi místními a regionálními subjekty;

36. klade důraz na to, že účast místních a regionálních orgánů prostřednictvím jejich národních a regionálních sdružení v sítích a platformách pro spolupráci za současného zapojení místních a regionálních orgánů a sdružení třetích zemí by významně přispěla k dosažení účinnější spolupráce při odborné přípravě strážců zákona, programů dvoustranné spolupráce (twinning), sběru údajů a jejich šíření, monitorování migračních toků a podobných projektech;

37. zdůrazňuje význam ustavení stálých platforem pro spolupráci, dialog a výměnu mezi místními a regionálními orgány a sdruženími, zejména na severních, jižních a východních březích Středozemního moře. Založení Evropsko-středomořského shromáždění zástupců regionů a měst by mohlo být příkladem dalšího rozvoje;

38. klade důraz na to, že úloha a přínos diaspor k rozvoji jejich země původu, např. prostřednictvím převodu finančních prostředků a rozvoje sdružení a jejich vzájemnými kontakty, si žádá systematičtější pozornost;

Pokud jde o geografický přístup

39. podporuje postoj Rady Evropské unie ([4]) k zahájení trojstranného dialogu za účasti zemí původu, cílových zemí a zemí tranzitu, které leží v různých zeměpisných oblastech. Tento dialog je třeba zvážit za použití a rozšíření stávajících nástrojů, jako jsou partnerství v oblasti mobility, bilaterální kanály, rámce spolupráce, jako je ECOWAS, rabatský proces, pilotní partnerství v oblasti mobility a další, a současně by mělo dojít k diverzifikaci konkrétních nástrojů a prostředků podle praktických potřeb regionů a třetích zemí a jejich praktických potřeb a možností;

40. vítá rozšíření globálního přístupu do jiných zemí a regionů, jako jsou Asie, Latinská Amerika a oblast Karibiku, a vyzývá Evropskou komisi, aby podnikla další kroky v tomto směru a zároveň kladla důraz na nutnost definovat podobu dialogu s těmito regiony, a tak připravila půdu i pro užší spolupráci a koordinaci s Afrikou a regiony sousedícími s EU na jihu a jihovýchodě.

V Bruselu dne 17. června 2009

předseda

Výboru regionů

Luc VAN DEN BRANDE

([4]) 2914. zasedání Rady ve složení pro obecné záležitosti a vnější vztahy, Brusel, 8. prosince 2008, odst. 22.